

VCCI

BÁO CÁO
DÒNG CHẢY
PHÁP LUẬT KINH DOANH
2023

Nội dung trình bày

- Khái quát về công tác xây dựng pháp luật năm 2023
- Một số vấn đề chính sách đáng chú ý
- Đánh giá phản hồi của cơ quan soạn thảo

Số lượng văn bản

- Năm 2023, các cơ quan trung ương ban hành
 - 16 luật
 - 98 nghị định
 - 33 quyết định
 - 510 thông tư

→ Số lượng tương đương năm 2022

Chuyển biến quy trình xây dựng pháp luật

Bảo đảm chất lượng

- Tăng nhân lực, thời gian
- Nhiều cuộc họp XDPL
- Lấy ý kiến nhiều hơn

Chặt chẽ quy trình

- Các Ủy ban của Quốc hội “từ sớm từ xa”
- Cố gắng đồng thuận trước các ý kiến khác nhau
- Bảo đảm từng mốc thời gian
- Các bộ góp ý cẩn trọng hơn

DÒNG CHẢY PHÁP LUẬT KINH DOANH NĂM 2023

Dòng chảy pháp luật kinh doanh 2023

5

Phòng cháy chữa cháy *Vướng mắc và nỗ lực tháo gỡ*

- Vấn đề nóng, nhiều vướng mắc
- Quy định không có sự thay đổi lớn, nhưng thay đổi khi áp dụng
- Các hiệp hội doanh nghiệp gửi kiến nghị về Quy chuẩn 06
- Trao đổi làm việc giữa đại diện doanh nghiệp và Bộ Xây dựng
- Đối thoại mở giữa Bộ Công an và các doanh nghiệp

Dòng chảy pháp luật kinh doanh 2023

6

Một số vấn đề pháp lý

- Sơn chống cháy
 - Chậm công nhận các mẫu sơn được phép sử dụng
- Bậc chịu lửa
 - Đã giảm yêu cầu và cho phép thẩm định lại theo chuẩn mới
- Khoảng cách lưu không
 - Vẫn chưa được giải quyết thoả đáng do vấn đề bất động sản liền kề
- Nước chữa cháy
 - Đã giải thích rõ hơn trong Quy chuẩn 06
 - Nhà nước sẽ tiếp tục đầu tư hạ tầng phòng cháy, chữa cháy

Vận chuyển hàng quá cảnh

Hiệu lực ngoài lãnh thổ của pháp luật hành chính

- Doanh nghiệp vận tải bị xử phạt
- Tác động lớn đến lợi ích kinh tế và hội nhập của quốc gia
- Lỗi thuộc về chủ hàng nước ngoài
- Pháp luật xử lý vi phạm hành chính không cho phép xử lý hành vi ngoài lãnh thổ
- Trong bối cảnh hội nhập kinh tế sâu rộng, Việt Nam cần nghiên cứu cơ chế hiệu lực ngoài lãnh thổ để bảo đảm lợi ích quốc gia

Thuế tối thiểu toàn cầu và Quỹ hỗ trợ đầu tư Những thảo luận chiến lược

Dòng chảy pháp luật kinh doanh 2023

9

Thuế tối thiểu toàn cầu

- Các tập đoàn đa quốc gia lớn phải nộp thuế TNDN tối thiểu 15%
- Việt Nam quyết định chủ động thu thuế lên 15%
 - Nguy cơ bị kiện không lớn
 - Thuận tiện hơn cho khối FDI
 - Biện pháp khác để thu hút đầu tư

Dòng chảy pháp luật kinh doanh 2023

10

Quỹ hỗ trợ đầu tư

- Quốc hội quyết định sẽ thành lập Quỹ hỗ trợ đầu tư
 - Tiền thu được từ thuế tối thiểu toàn cầu sẽ được đưa vào Quỹ
- Thảo luận chính sách về Quỹ này:
 - Đối tượng doanh nghiệp nào được hỗ trợ?
 - Hoạt động nào được hỗ trợ?
 - Trình tự thủ tục để nhận hỗ trợ?

Hợp quy thuốc thú y *Đi tìm giải pháp pháp lý*

- Quy định thuốc thú y phải hợp quy là không cần thiết, do sản phẩm này đã được quản lý bằng đăng ký lưu hành và quy trình sản xuất GMP
- BNNPTNT đã lùi thời hạn áp dụng quy định hợp quy đến 14/02/2024, đợi sửa Luật Thú y
- Năm 2023, BNNPTNT có dự thảo Thông tư tiếp tục lùi thời hạn, nhưng không ban hành nữa
- Các cơ quan đang “đau đầu” tìm giải pháp pháp lý

Xăng dầu – Xu hướng thị trường hoá

- Nhà nước can thiệp rất mạnh vào thị trường xăng dầu
- Năm 2022, thiếu xăng
 - Các doanh nghiệp bán lẻ lao đao vì giá bán buôn vượt giá bán lẻ
- Nguyên nhân
 - Điều hành giá không theo kịp diễn biến chi phí
 - Có dự trữ bắt buộc, nhưng không có điều hành dự trữ
- Sửa đổi Nghị định
 - Nhiều vấn đề, nhiều phương án
 - Nhiều cuộc hội thảo “nảy lửa”
- Nghị định 80/2023
 - Cho phép doanh nghiệp bán lẻ nhập hàng từ nhiều nguồn
- Sẽ tiếp tục trình Nghị định mới năm 2024

Kê khai giá - Cắt xén quy luật thị trường

- Thủ tục kê khai giá trước đây nặng nề “xin cho”
- Luật Giá 2012: kê khai giá khi điều chỉnh giá
 - Văn bản hướng dẫn biến tướng thành kê khai trước khi điều chỉnh giá
- Luật Giá 2023: kê khai giá “sau khi” điều chỉnh giá
- Dự thảo Nghị định:
 - Doanh nghiệp vẫn phải giải trình khi CQNN yêu cầu
 - Chỉ chấp nhận lý do điều chỉnh giá là biến động chi phí đầu vào
- Trái quy luật thị trường
 - Cung cầu thay đổi mà chi phí không đổi
 - Thiệt hại kinh tế

Thuế tiêu thụ đặc biệt

Những nỗ lực vận động chính sách của ngành hàng

Game online – Có nên bị đánh thuế?

- Bộ Tài chính đề xuất đánh thuế game online
 - Lý do: Chơi game ảnh hưởng xấu đến sức khỏe
- Thị trường game online Việt Nam
 - Tăng trưởng rất nhanh, đặc biệt mảng game mobile
- Các doanh nghiệp vận động
 - Hội thảo riêng về ngành game
 - Tham gia trao đổi, làm việc với BTC
- Kết quả
 - Đề xuất này đã được loại bỏ

Rượu bia - Thuế tương đối hay hỗn hợp?

- Phương pháp tính thuế
 - Tương đối: theo tỷ lệ % giá bán
 - Tuyệt đối: theo lượng sản phẩm hoặc lượng cồn
 - Hỗn hợp: kết hợp cả hai
- Tranh luận lớn giữa các bên liên quan
 - Các sản phẩm giá rẻ: ủng hộ thuế tương đối
 - Các sản phẩm giá cao: ủng hộ thuế hỗn hợp
- Kết quả
 - Nghị quyết 115/NQ-CP: thuế hỗn hợp
 - Thông báo 24/TB-VPCP, PTTg Lê Minh Khái: thuế tương đối

Luật Các tổ chức tín dụng – Đại chúng hoá ngân hàng

- Tỷ lệ sở hữu tối đa
 - Nhiều ý kiến trái chiều
 - Liệu có bảo vệ quyền sở hữu?
- Giảm giới hạn cấp tín dụng
 - Lộ trình phù hợp
- Tăng cường công bố thông tin
 - Đại chúng hoá thông tin

Kinh tế số

Bất bình đẳng ngược giữa doanh nghiệp nội và doanh nghiệp ngoại!

Cấp phép

Bảng 1

Sự khác nhau giữa thủ tục hành chính mà mạng xã hội trong nước và xuyên biên giới cần thực hiện

Lượt truy cập hàng tháng từ Việt Nam	Doanh nghiệp xuyên biên giới	Doanh nghiệp Việt Nam
Dưới 10.000	Không	Thủ tục thông báo
10.000 – dưới 100.000	Không	Thủ tục cấp phép
Từ 100.000 trở lên	Thủ tục thông báo (cung cấp thông tin liên hệ)	Giấy phép có thời hạn tối đa 10 năm. Phải gia hạn sau khi hết thời hạn

Các nghĩa vụ MXH trong nước phải tuân thủ nhiều hơn

Các nghĩa vụ chung

- Xác thực tài khoản bằng số điện thoại
- Cung cấp thông tin cho CQNN
- Quyền opt out sử dụng thông tin cá nhân
- Báo cáo định kỳ, đột xuất
- Loại bỏ nội dung xấu độc trong vòng 24h

Nghĩa vụ riêng của MXH trong nước

- Thu thập nhiều thông tin người dùng hơn
- Lưu trữ log 2 năm
- Phương án dự phòng cung cấp dịch vụ liên tục
- Máy chủ đặt tại Việt Nam
- Cấp phép dịch vụ livestream và hoạt động có thu
- Bộ lọc, cảnh báo nội dung vi phạm pháp luật
- Hạn chế trẻ em dùng quá 2h mỗi ngày

Thực thi

- Cùng một lỗi vi phạm:
 - DN trong nước sẽ bị xử lý ngay
 - Việc xử lý DN nước ngoài chậm hơn
- Cùng một lỗi vi phạm:
 - DN trong nước vừa phải gỡ bỏ nội dung, vừa bị xử phạt
 - DN nước ngoài chỉ phải gỡ bỏ nội dung

Luật Đất đai 2024

Sự kỳ vọng của cộng đồng doanh nghiệp

Dòng chảy pháp luật kinh doanh 2023

23

Đạo luật quan trọng

- Tăng từ 3 kỳ họp lên 4 kỳ họp
- Khối lượng ý kiến góp ý khổng lồ, từ rất nhiều đối tượng khác nhau
- Các lợi ích đan xen, các ý kiến trái chiều
- rà soát số lượng lớn văn bản để tránh chồng chéo

Dòng chảy pháp luật kinh doanh 2023

24

Một số điểm mới

- Nhận chuyển nhượng đất nông nghiệp
- Tài chính đất đai
- Cho thuê trả tiền hàng năm và một lần
- Các hình thức Nhà nước giao đất, cho thuê đất
- Thực hiện dự án đầu tư xây dựng nhà ở thương mại theo cơ chế thoả thuận

Quá trình lấy ý kiến và lắng nghe doanh nghiệp

- Hai lần hội thảo lớn lấy ý kiến doanh nghiệp
- Rất nhiều cuộc họp về Luật đất đai tại Chính phủ và Quốc hội đều có đại diện của doanh nghiệp
- Đông đảo doanh nghiệp gửi ý kiến góp ý đối với các lượt dự thảo

Ý kiến của doanh nghiệp

Tiếp thu

- Mở rộng trường hợp Nhà nước cho thuê đất trả tiền một lần
- Khống chế mức tăng tiền thuê đất trả tiền hàng năm (5 năm, không vượt lạm phát)
- Thống nhất với các luật khác như Nhà ở, Kinh doanh BĐS...

Chưa tiếp thu

- Dự án nhà ở thương mại trên đất không phải là đất ở.
- Nhưng đã mở ra cơ chế thí điểm

Chuyển đổi xanh
Nhìn lại trước khi bước tiếp

Trách nhiệm mở rộng của nhà sản xuất (EPR)

- EPR: là trách nhiệm của các doanh nghiệp phải thu gom, xử lý, tái chế sản phẩm, bao bì sau khi người tiêu dùng thải bỏ
- Lại "luật khung, luật ống"
 - Điều 54 của Luật Bảo vệ môi trường:
 - không đối tượng, không cơ chế, không đánh giá tác động
- Làm luật kiểu "đặt gạch, giữ chỗ"
 - Tránh cơ chế nghị định không đầu
 - Không phải đánh giá tác động

Định mức chi phí tái chế Fs – không rõ nguồn số liệu

- Doanh nghiệp phải tự tái chế hoặc nộp chi phí để tái chế
- Định mức chi phí này được đưa ra, nhưng không công khai phương pháp tính toán
- Các phiên bản dự thảo khác nhau thay đổi nhưng cũng không rõ lý do
- Doanh nghiệp nhận định nhiều định mức rất bất hợp lý

Những nội dung còn băn khoăn

- Tài trợ cả những hoạt động tái chế đang có lợi nhuận
- Không phân loại bao bì thân thiện với môi trường
- Không khuyến khích doanh nghiệp tự tái chế
- Nguồn lực có nguy cơ bị đóng băng

Nguy cơ chồng chéo với pháp luật đã có

- Giảm phát thải khí nhà kính chồng chéo với tiết kiệm năng lượng
 - Kiểm toán tăng lượng vs. Kiểm kê khí nhà kính
 - Kế hoạch tiết kiệm năng lượng vs. Kế hoạch giảm phát thải
 - Phí bảo vệ môi trường đối với khí thải chồng chéo với Thuế bảo vệ môi trường đối với than, xăng, dầu
- Nguy cơ chồng chéo rất cao vì Việt Nam trước đây có cách tiếp cận khác

Hạn chế các chất suy giảm tầng Ozone – Vượt quá cam kết

- Nghị định thư Montreal:
 - Việt Nam cam kết giảm lượng tiêu thụ chất HFC
- Pháp luật Việt Nam:
 - Đặt ra hạn ngạch nhập khẩu các chất HFC
 - Đã đủ để tuân thủ cam kết
 - Đã được quốc tế kiểm tra và xác nhận tuân thủ
 - Đặt thêm QCKT kiểm soát hoạt động thu gom, tái chế, tái sử dụng, xử lý các chất HFC.

→ Nguy cơ lầy lý do cam kết để đặt ra các quy định vượt quá cam kết

Dòng chảy pháp luật kinh doanh 2023

33

Chính sách cải cách
Cần mạnh mẽ hơn

Dòng chảy pháp luật kinh doanh 2023

34

Chủ trương

- Việc cắt giảm quy định pháp luật về kinh doanh được thực hiện mạnh mẽ trong giai đoạn 2016 – 2020
- Giai đoạn gần đây, Chính phủ tiếp tục quyết tâm cải cách
 - Nghị quyết 68 năm 2020
 - Nghị quyết 02 năm 2022
 - Nghị quyết 01 năm 2023
 - Nghị quyết 105 năm 2023
 - Nghị quyết 02 năm 2024
- Các bộ xây dựng phương án cắt giảm, đơn giản hoá
- Doanh nghiệp vẫn phản ánh nhiều bất cập, vướng mắc và mong cải cách mạnh mẽ hơn

Cắt giảm, đơn giản hoá quy định kinh doanh - chưa có sự đột phá

Phương án của các bộ

- Đẩy mạnh trực tuyến
- Giảm thành phần hồ sơ
- Giảm yêu cầu điều kiện
- Giảm thời gian thủ tục
- Phân cấp giải quyết thủ tục

Doanh nghiệp kỳ vọng nhiều hơn

- Chỉ đơn giản hoá nhiều trường hợp có thể bãi bỏ
 - NĐ 61/2016 về tu bổ di tích
- Doanh nghiệp đã có phản ánh, nhưng bộ ngành không đưa vào diện cắt giảm
 - NĐ 10/2020 quản lý xe hợp đồng
 - NĐ 09/2016 vi chất dinh dưỡng
 - NĐ 29/2019 cho thuê lại lao động

Giấy phép con – Cần được quan tâm hơn

- Cắt giảm giấy phép con đang hạ nhiệt
- Không những không giảm, mà còn tăng thêm
- Có thể cắt giảm
 - Kinh doanh bản ghi âm, ghi hình ca múa nhạc, sân khấu
 - Kinh doanh vàng trang sức, mỹ nghệ
 - Nhập khẩu thiết bị in
- Cần đánh giá kỹ hơn khi bổ sung
 - Dự kiến: dịch vụ lưu trữ

Định vị lại giấy phép con

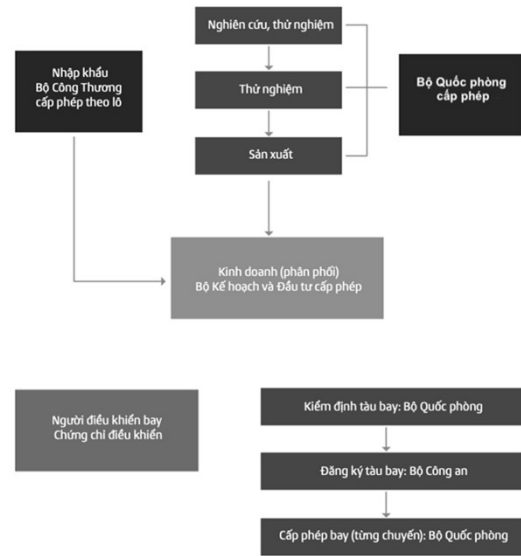
- Quản lý chủ thể hay quản lý sản phẩm?
 - Dịch vụ biểu diễn
 - UAV, flycam
- Không nhất quán
 - Kinh doanh thực phẩm 3 bộ quản lý cơ chế khác nhau
- Ẩn nấp trong Quy chuẩn kỹ thuật
 - NĐ 107/2018 xuất khẩu gạo, Quy chuẩn kho và cơ sở xay xát thóc gạo

Dự thảo Luật Phòng không nhân dân:

Quản lý UAV, flycam

Hình 3

Các điều kiện kinh doanh, giấy phép liên quan đến UAV, flycam trong Dự thảo Luật Phòng không nhân dân

Dòng chảy pháp luật kinh doanh 2023

39

Rào cản cũ, rào cản mới

- Quy hoạch sản phẩm, hàng hoá, dịch vụ
 - Dự thảo: đào tạo, sát hạch lái xe phù hợp với quy hoạch
 - Dự thảo Luật Công chứng: phải căn cứ vào dân cư, nhu cầu...
 - Luật Chăn nuôi: Mật độ chăn nuôi
- Tăng chi phí tuân thủ không cần thiết
 - Dự thảo: thanh sát doanh nghiệp sản xuất kinh doanh hoá chất Bằng

Dòng chảy pháp luật kinh doanh 2023

40

ĐÁNH GIÁ PHẢN HỒI CỦA CƠ QUAN SOẠN THẢO

Dòng chảy pháp luật kinh doanh 2023

41

Năm 2023, VCCI góp ý

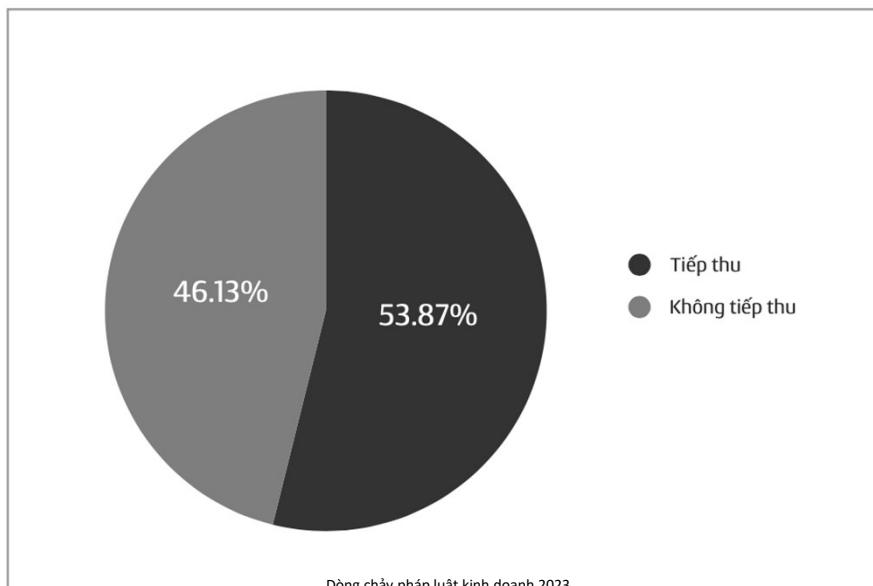
- 140 VBQPPL đã được VCCI góp ý
- Trong đó, 62 VBQPPL đã được ban hành:
 - 7 luật
 - 3 nghị quyết
 - 10 quyết định
 - 24 nghị định
 - 18 thông tư
- Tổng cộng 362 kiến nghị

Dòng chảy pháp luật kinh doanh 2023

42

Hình 5

Tỷ lệ tiếp thu các ý kiến của VCCI năm 2023

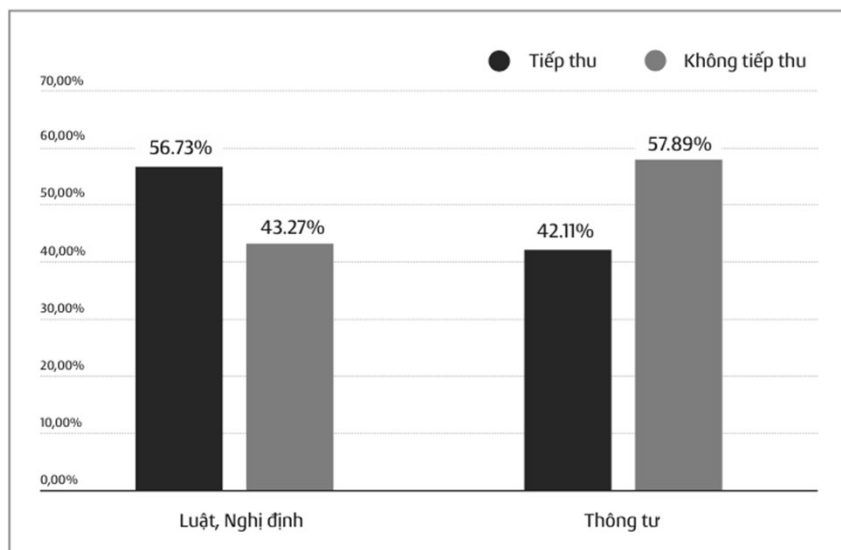

Dòng chảy pháp luật kinh doanh 2023

43

Hình 6

Tỷ lệ tiếp thu theo loại văn bản

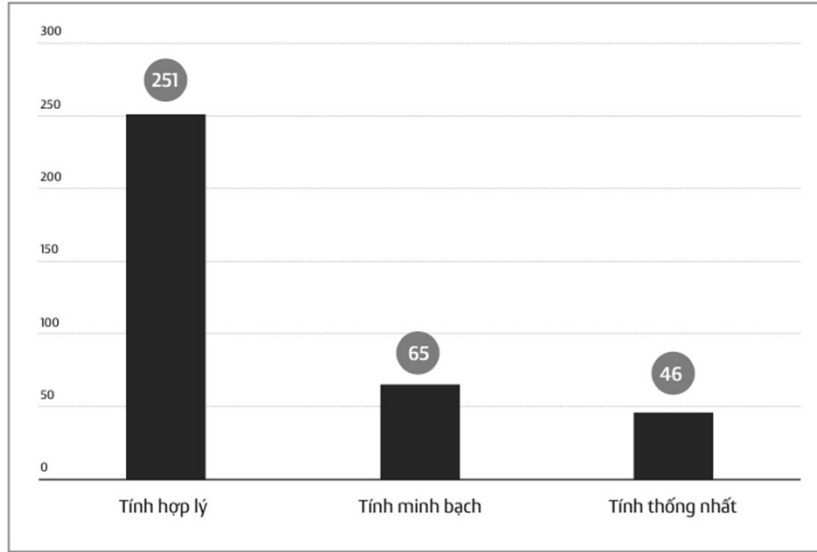

Dòng chảy pháp luật kinh doanh 2023

44

Hình 7

Số lượng góp ý theo tiêu chí

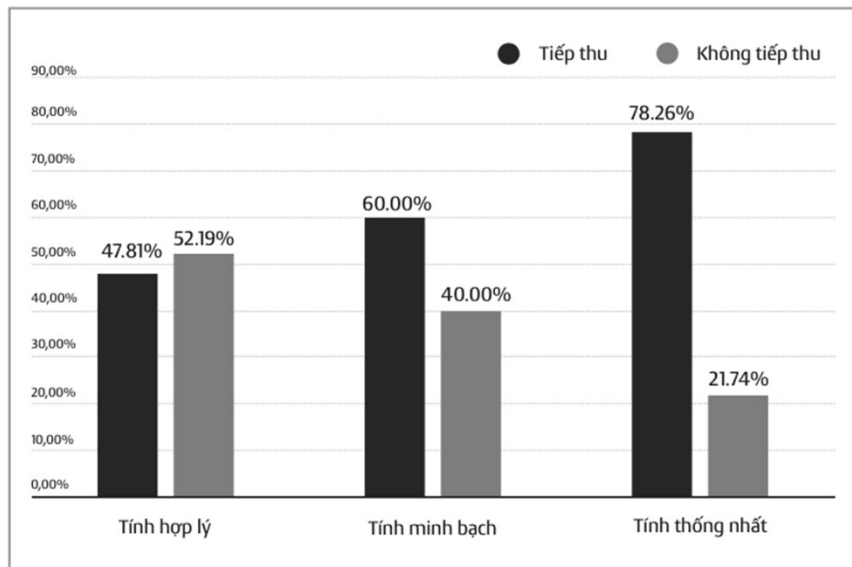

Dòng chảy pháp luật kinh doanh 2023

45

Hình 9

Tỷ lệ tiếp thu theo tiêu chí

Dòng chảy pháp luật kinh doanh 2023

46

Trân trọng cảm ơn.

LIÊN ĐOÀN THƯƠNG MẠI VÀ CÔNG NGHIỆP VIỆT NAM

Ban Pháp chế

Số 9 Đào Duy Anh, Đống Đa, Hà Nội

Điện thoại: (024) 35770632 | Fax: (024) 3577 1459

Email: xdphapluat@vcci.com.vn, xdphapluat.vcci@gmail.com

www.vcci.com.vn / www.vibonline.com.vn